

492. Szigetszentmiklós határa

(Pest megye) Ő, U, B, Sza, Á, Kk

2010. március és április hónapokban Szigetszentmiklós város településszerkezeti terve, szabályozási terve és helyi építési szabályzata módosításához kötődően terembejárásokat végeztünk a város É-i és DK-i határában.

Alsó-Bán-dűlő 2. (KÖH 76391): Az M0 autópálya és a város É-i határa között, az autópályához közel eső É-D irányú dombhát D-i felén kevés szarmata és Árpád-kori kerámiatöredéket gyűjtöttünk.

Alsó-Bán dűlő 3. (KÖH 76395): Az M0 autópálya és a város É-i határa között, az autópályához közelebb eső részen kevés szarmata és Árpád-kori kerámia került elő.

Alsó-Bán-dűlő 4. (KÖH 76401): Az M0 autópálya és a város É-i határa között, a Szigetszentmiklóshoz közelebb eső részen egy ÉK-DNy irányú domb középső részén szarmata kerámiatöredékeket gyűjtöttünk.

Alsó-Közép dűlő 2. (KÖH 76397): Az M0 autópálya és a város É-i határa között, az autópályához közelebb eső részen kevés szarmata és Árpád-kori kerámia került elő.

Alsó-Közép dűlő 3. (KÖH 76407): Szigetszentmiklós É-i határában, a település szélétől kb. 300 m-re egy ÉK-DNy irányú dombhát középső részén szarmata kerámiatöredékeket gyűjtöttünk.

Alsó-Páskomi-dűlő (KÖH 76409): Szigetszentmiklós DK-i határában, a Szigethalomra vezető úttól ÉNy-i irányba húzódó dombháton újkőkori (középső neolitikum?) és őskori (bronzkori?) kerámiatöredékeket gyűjtöttünk.

Kőkúti-dűlő (KÖH 76399): Az M0 autópálya és a város É-i határa között, az autópályához közelebb eső, egy ÉK-DNy irányú dombhát Ny-i oldalán kevés bronzkori és Árpád-kori kerámiát gyűjtöttünk.

Nyilasokra-dűlő 2. (KÖH 76403): A ráckevei HÉV-vonal mellett, egy ÉK-DNy irányú dombon őskori, szarmata és Árpád-kori(?) kerámiatöredékeket gyűjtöttünk.

Nyilasokra-dűlő 3. (KÖH 76405): A ráckevei HÉV-vonal mellett, egy másik ÉK-DNy irányú dombhát középső részén őskori és középkori kerámiatöredékeket gyűjtöttünk.

Nyughatatlan-dűlő (KÖH 76393): Az M0 autópálya és a város É-i határa között, az autópályához közel eső, a környezetéből határozottan kiemelkedő domb K-i, DK-i oldalán kevés bronzkori és Árpád-kori kerámiát találtunk.

Munkatársak: Czene András, Farkas Zoltán, Kovács Ágnes, Rajna András, Zimborán Gábor régészek; Molnár Dávid régésztechnikus.

KALÁCSKA RÓBERT – PATAY RÓBERT

493. Szikszó, Tánacsics Mihály utca 2–4.

(KÖH 79719)

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Kk, Kú

2010. április 12. és június 17. között megelőző feltárásokat végeztünk a telken. A feltárások a tervezett épület területére korlátozódtak, sem az épület előtti sem a

mögötte lévő területet nem kutattuk. A Szikszó belterületén található lelőhely középkori rétegsora 1,8–2 m vastag volt, melyet összesen 47 pénzérme segítségével igen jól lehetett keltezni.

A feltárás során a mai felszínhez mérten 1,5–1,8 m mélységen előkerült egy 13. századi felszín, ahol külső kemencéket tártunk fel. A telek utcafront felé eső részén igen vastag, 0,5–0,8 m-res 13. sz. végi–14. sz. eleji pusztulási réteget találtunk, mely egy felszíni boronaszerkezetes házhoz tartozhatott. E ház falszerkezetének tapasztásmaradványai, valamint többször megújított kemencéje is előkerült.

A mai felszínhez mérten átlagosan 1–1,3 m mélységben megfigyeltünk egy az egykori utcára merőlegesen álló, 16. századi épületet. Ennek D-i hosszanti falának vázszerkezete, szenült faszerkezet fedte padlója, valamint extra méretű, téglából rakott sütőkemencéje került elő. Ezt a házat ráépítették egy olyan omladékra, ahol mázas kályhacsempe-töredékek, és kályhacsempeforma került elő.

A 16. századi épület fölött előkerültek egy 17. századi tímárműhely maradványai. A tímárműhelyhez tartozott 3 nagyméretű verem, melynek rétegződése és falszerkezete alapján a bőr füstcserzéssel való kidolgozásának folyamatát lehetett rekonstruálni. E gödröktől É-ra és K-re kettő, agyagba rakott kővel kifalazott cserzőgödör volt. Az északi cserzőgödör föld feletti részét tapasztott vázszerkezetes fal alkotta, ennek égett omladéka a gödör alján 1 m-res vastagságot ért el. Ezen omladék fölött a még továbbműködő cserzőműhely hulladékregét találtuk. Az ebből vett minták lehetőséget adnak a bőrkikészítési technológia részletesebb vizsgálatára. A cserzéshez kapcsolódóan számos eszköz is előkerült (bőrvágó kés, húsoló kés, valamint speciálisan feldolgozott állati állkapcsok).

PUSZTAI TAMÁS

494. Szilsárkány határa

(Győr-Moson-Sopron megye) Ő, Rő, Á, Kk

2010. decemberben helyszíni szemlét tartottam Szilsárkány határában, optikai vezeték építésével érintett területeken.

Gyepék (KÖH 77283): A községtől K-re, a Linkó-árok Ny-i oldalán egy kisebb dombocskára emelkedik. A domb felszínén szórványosan Árpád-kori és őskori kerámiatöredékeket, paticsdarabokat és egy erősen korrodálódott vastárgyat találtam.

Illés-tag (KÖH 47823): A község D-i szélén, a Szabadság utca végén elterülő szántóföldön a gyér őszi vetésben Árpád-kori, késő középkori és újkori kerámiatöredékeket gyűjtöttem. A felszíni leletanyag mintegy 300×200 m nagyságú területen közepes intenzitással jelentkezett. Megfigyeléseim szerint a telepnyom NyÉNy felé egészen a Szabadság utca szélső telkéig kiterjed. Feltételezhető, hogy a lelőhely a beépített területen is folytatódik.